

عنوان مقاله:

عبور از واقع گرایی و ضد واقع گرایی: بررسی دیدگاه ناواقع گرایی نلسون گودمن

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های عقلی نوین، دوره 6، شماره 11 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

عارف آئینی - گروه فلسفه و حکمت. دانشکده علوم و تحقیقات اسلامی. دانشگاه بین المللی امام خمینی. قزوین. ایران

محمدصادق زاهدی - گروه فلسفه و حکمت اسلامی دانشکده علوم و تحقیقات اسلامی دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین

مجید ملایوسفی - گروه فلسفه و حکمت اسلامی دانشکده علوم و تحقیقات اسلامی دانشگاه بین المللی امام خمینی

خلاصه مقاله:

اختلاف میان واقع گرایی و ضد واقع گرایی درباره وجود عالم واقع و نسبت آن با ذهن انسان است. نلسون گودمن این اختلاف را اختلافی حقیقی و اصیل نمی داند و در این میان دیدگاه سومی را برگزیده و آن را «نا واقع گرایی» می نامد. دیدگاه ناواقع گرایی گودمن به طور کامل در نظریه «جهان سازی» او تبیین شده است. بر اساس این نظریه، جهان مستقل از ذهن وجود ندارد، بلکه انسان با ذهن و زبان خود، توصیف ها و نسخه هایی می سازد و هریک از این نسخه ها جهان خود را می سازند. در این مقاله، ابتدا دیدگاه کلی گودمن درباره مبحث واقع گرایی- ضد واقع گرایی و انگیزه ها و ریشه های نا واقع گرایی او بررسی شده است. در تبیین دیدگاه گودمن نشان داده ایم که وی متأثر از مبانی پراگماتیسم است و موضع او در دوگانه واقع گرایی-ضدواقع گرایی جای نمی گیرد. سپس با تشریح نظریه جهان سازی و انتقادهای وارد شده به آن کوشیده ایم تا حد امکان به این انتقادهای پاسخ دهیم. هر چند گودمن به وجود واقعیت فی نفسه اعتراف نمی کند، اما آن را انکار نمی نماید، بلکه نادیده می گیرد. همچنین ضمن بررسی انتقادهای نشان داده ایم پاسخ بسیاری از آنها به طور ضمنی در عبارات گودمن وجود دارد. مهمترین انتقاد، به معیار تمایز نسخه های درست از نادرست مربوط می باشد. به نظر گودمن معیار درستی یک نسخه، «متناسب بودن در عمل» است و بر خلاف نظر منتقدان، این معیار، در واقع، معیاری عینی و معتبر می باشد.

کلمات کلیدی:

کلمات کلیدی: واقع گرایی، ضد واقع گرایی، ناواقع گرایی، جهانسازی، پراگماتیسم، نلسون گودمن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1296110>

